

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2002

Vyhlásené: 25. 6. 2002

Časová verzia predpisu účinná od: 1. 4.2018

Obsah dokumentu je právne záväzný.

319

ZÁKON

z 23. mája 2002

o obrane Slovenskej republiky

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon upravuje vzťahy na úseku obrany Slovenskej republiky (ďalej len „obrana štátu“), ustanovuje úlohy štátnym orgánom, obciam, vyšším územným celkom a povinnosti právnickým osobám, fyzickým osobám oprávneným na podnikanie a fyzickým osobám pri príprave na obranu štátu a vymedzuje zodpovednosť za porušenie týchto povinností.

§ 2

Obrana štátu

(1) Obrana štátu je súhrn opatrení, ktorými Slovenská republika zachováva mier, bezpečnosť, zvrchovanosť, územnú celistvosť a nedotknuteľnosť hraníc a plní záväzky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o spoločnej obrane proti napadnutiu a z ďalších medzinárodných zmlúv vojenskej povahy.¹⁾

(2) Obrana štátu sa zabezpečuje aj v kybernetickom priestore^{1a)} prostredníctvom opatrení zameraných na riešenie závažných kybernetických bezpečnostných incidentov podľa osobitného predpisu^{1b)} a obranu objektov osobitnej dôležitosti, ďalších dôležitých objektov a prvkov kritickej infraštruktúry^{1c)} pred kybernetickým napadnutím, ktoré v tejto oblasti vykonáva Vojenské spravodajstvo.^{1d)}

(3) Obranu štátu tvorí aj súhrn opatrení Slovenskej republiky na boj s terorizmom, ktoré v tejto oblasti vykonávajú spravodajské služby,²⁾ súde,³⁾ prokuratúra,⁴⁾ ozbrojené zbory a ozbrojené sily Slovenskej republiky⁵⁾ (ďalej len „ozbrojené sily“).

(4) Ak hrozí nebezpečenstvo napadnutia Slovenskej republiky cudzou mocou a určené sily a prostriedky Policajného zboru nepostačujú na zabezpečenie ochrany štátnej hranice,⁶⁾ obranu štátnej hranice na základe rozhodnutia vlády Slovenskej republiky prevezmú ozbrojené sily podľa osobitného predpisu.

(5) V čase vojny alebo vojnového stavu sa na zabezpečenie riadenia obrany štátu vytvára hlavné miesto riadenia; hlavné miesto riadenia obrany štátu je určené pre predsedu vlády Slovenskej

republiky, prezidenta Slovenskej republiky, podpredsedu Bezpečnostnej rady Slovenskej republiky a členov Bezpečnostnej rady Slovenskej republiky.

(6) Systém obrany štátu tvorí súhrn prvkov a opatrení štátu, ktorých prostredníctvom ministerstvá, ostatné ústredné orgány štátnej správy, súdy, prokuratúra, orgány miestnej štátnej správy, obce, vyššie územné celky, iné právnické osoby, fyzické osoby oprávnené na podnikanie a fyzické osoby vytvárajú predpoklady na zabezpečenie obrany štátu a na plnenie záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o spoločnej obrane proti napadnutiu a z ďalších medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná.

§ 3

Príprava na obranu štátu

(1) Príprava na obranu štátu je súhrn opatrení, ktorými ministerstvá, ostatné ústredné orgány štátnej správy, súdy, prokuratúra, orgány miestnej štátnej správy, obce, vyššie územné celky, právnické osoby, fyzické osoby oprávnené na podnikanie a fyzické osoby zabezpečujú úlohy obrany štátu; súčasťou prípravy na obranu štátu je výber, určenie a zaradenie stavieb a budov do kategórie objektov osobitnej dôležitosti alebo do kategórie ďalších dôležitých objektov pre obranu štátu, ich ochrana a obrana, plnenie úloh hospodárskej mobilizácie a mobilizačné cvičenia.

(2) Prípravou na obranu štátu je aj príprava ozbrojených síl,⁵⁾ ozbrojených zborov, civilnej ochrany, Hasičského a záchranného zboru a záchranných služieb.

(3) Orgány štátnej správy a orgány územnej samosprávy v rozsahu svojej pôsobnosti zabezpečujú plnenie úloh súvisiacich so zachovávaním bezpečnosti a obrany štátu a preverujú prijaté opatrenia potrebné na obranu štátu najmä vykonávaním kontrol a mobilizačných cvičení.

(4) Príprava občanov na obranu štátu je súhrn opatrení vo výchovnovzdelávacom procese na základných školách a stredných školách zameraných najmä na brannú výchovu a brannú prípravu, zdravotnú prípravu, záujmovú činnosť, technickú činnosť a športovú činnosť.

(5) Na príprave občanov na obranu štátu sa môžu po dohode s Ministerstvom obrany Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) podieľať aj občianske združenia, charitatívne organizácie, cirkvi a náboženské spoločnosti a fyzické osoby oprávnené na podnikanie.

(6) Pripravenosť ozbrojených síl, ozbrojených zborov, civilnej ochrany, Hasičského a záchranného zboru a záchranných služieb, ministerstiev, ostatných ústredných orgánov štátnej správy, súdov, prokuratúry, orgánov miestnej štátnej správy, obcí, vyšších územných celkov, právnických osôb, fyzických osôb oprávnených na podnikanie a fyzických osôb v mieri na plnenie úloh v čase vojny a vojnového stavu⁷⁾ sa komplexne preveruje mobilizačným cvičením.

DRUHÁ ČASŤ

RIADENIE A PLNENIE ÚLOH NA ÚSEKU OBRANY ŠTÁTU

§ 4

Národná rada Slovenskej republiky

Národná rada Slovenskej republiky na úseku obrany štátu

- a) rozhoduje o základných otázkach bezpečnosti a obrany štátu,
- b) schvaľuje základné koncepcie bezpečnosti a obrany štátu a zásadné strategické dokumenty a rozvojové programy a plány v oblasti bezpečnosti a obrany štátu, ktoré jej predloží vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“),
- c) vykonáva kontrolu plnenia úloh bezpečnosti a obrany štátu.

§ 5**Prezident Slovenskej republiky**

Prezident Slovenskej republiky na úseku obrany štátu môže

- a) navrhovať štátnym orgánom a iným právnickým osobám, ktoré plnia úlohy súvisiace so zachovávaním bezpečnosti a obrany štátu, opatrenia na úseku bezpečnosti a obrany štátu,
- b) vyžadovať od štátnych orgánov a iných právnických osôb, ktoré plnia úlohy súvisiace so zachovávaním bezpečnosti a obrany štátu, informácie o stave obrany štátu; tieto orgány a iné právnické osoby sú povinné žiadosti prezidenta Slovenskej republiky vyhovieť.

§ 6**Vláda Slovenskej republiky**

Vláda na úseku obrany štátu

- a) riadi činnosť ministerstiev, ostatných ústredných orgánov štátnej správy a ďalších orgánov štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou, orgánov miestnej štátnej správy, obcí a vyšších územných celkov pri príprave na obranu štátu,
- b) riadi proces obranného plánovania a schvaľuje smernice pre obranné plánovanie,
- c) schvaľuje koncepcie bezpečnostného systému štátu a koncepcie systému obrany štátu,
- d) predkladá Národnej rade Slovenskej republiky návrhy základných koncepcií bezpečnosti a obrany štátu a návrhy zásadných strategických dokumentov bezpečnosti a obrany štátu,
- e) rozhoduje o zásadných opatreniach prípravy na obranu štátu,
- f) rozhoduje o zaradení stavieb alebo budov do kategórie objektov osobitnej dôležitosti alebo do kategórie ďalších dôležitých objektov na obranu štátu a rozhoduje o spôsobe ich ochrany a obrany; na obranu objektov osobitnej dôležitosti a ďalších dôležitých objektov v kybernetickom priestore sa vzťahuje § 2 ods. 2,
- g) prijíma opatrenia na predchádzanie rizikám a ohrozeniam, ktoré majú vplyv na zabezpečenie obrany štátu, ako aj opatrenia na ich zmiernenie alebo odstránenie ich následkov podľa osobitného predpisu,⁷⁾
- h) rozhoduje o územiach, ktoré sú potrebné na zabezpečenie úloh obrany štátu.

§ 7**Ministerstvo**

Ministerstvo na úseku obrany štátu

- a) navrhuje vláde zásadné opatrenia na prípravu na obranu štátu,
- b) pripravuje pre vládu návrh na nariadenie mobilizácie ozbrojených síl⁸⁾ s návrhom na nariadenie
 1. výkonu mimoriadnej služby profesionálnym vojakom a vojakom v zálohe povolaným na výkon odbornej prípravy,
 2. povolania vojakov v zálohe a odvedených registrovaných občanov na výkon mimoriadnej služby,
 3. vykonania odvodu registrovaných občanov,
 4. výkonu alternatívnej služby občanom podľa osobitného predpisu,^{8a)}
 5. pracovnej povinnosti fyzickým osobám,
 6. poskytnutia vecných prostriedkov,
 7. poskytnutia ubytovania príslušníkom ozbrojených síl, ozbrojených zborov, Hasičského a záchranného zboru a osobám, ktoré plnia úlohy hospodárskej mobilizácie,
- c) riadi, koordinuje a kontroluje prípravu a priebeh mobilizácie ozbrojených síl,
- d) podieľa sa na príprave

1. návrhov základných koncepcií bezpečnosti a obrany štátu a návrhov zásadných strategických dokumentov bezpečnosti a obrany štátu; tieto návrhy predkladá vláde,
 2. návrhov koncepcií bezpečnostného systému štátu a návrhov koncepcií systému obrany štátu; tieto návrhy predkladá vláde,
- e) podieľa sa na vyhodnocovaní vojensko-politickej situácie v spolupráci s Ministerstvom zahraničných vecí Slovenskej republiky,
 - f) koordinuje a kontroluje v rozsahu svojej pôsobnosti výkon štátnej správy pri príprave a zabezpečovaní obrany štátu uskutočňovaný ministerstvami, ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy a ďalšími orgánmi štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou, orgánmi miestnej štátnej správy, a koordinuje a kontroluje v rozsahu svojej pôsobnosti plnenie úloh obrany štátu obcami a vyššími územnými celkami; riadi, koordinuje a kontroluje výkon štátnej správy uskutočňovaný obvodnými úradmi v sídlach krajov a vojenskými obvodmi,⁹⁾
 - g) navrhuje vláde zaradenie stavieb a budov do kategórie objektov osobitnej dôležitosti alebo do kategórie ďalších dôležitých objektov pre obranu štátu, navrhuje spôsob ich ochrany a obrany,
 - h) zastupuje štát v konaní o náhradách za obmedzenie vlastníckeho práva alebo užívacieho práva, za poskytnutie vecných prostriedkov a za vykonanie pracovnej povinnosti; zastupuje štát v konaní o náhrade škody podľa tohto zákona,
 - i) zabezpečuje ochranu a obranu stavieb a budov [§ 6 písm. f)], ktorých ochrana a obrana mu bola určená vládou,
 - j) požaduje od ministerstiev, ostatných ústredných orgánov štátnej správy a ďalších orgánov štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou, orgánov miestnej štátnej správy, obcí a vyšších územných celkov podkladové materiály potrebné na obranné plánovanie,
 - k) spracúva a predkladá na prerokovanie vo vláde smernice pre obranné plánovanie,
 - l) navrhuje vláde Slovenskej republiky územia potrebné na zabezpečenie úloh obrany štátu,
 - m) vykonáva v druhom stupni štátnu správu na úseku obrany vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni konajú obvodné úrady,
 - n) vykonáva v druhom stupni štátnu správu na úseku obrany vo veciach, v ktorých v prvom stupni konajú obvodné úrady v sídle kraja,
 - o) vydáva stanovisko v prerokúvaní územnoplánovacej dokumentácie, územnoplánovacích podkladov a stanovisko k umiestňovaniu a povoľovaniu stavieb.^{9a)}

§ 8

Ďalšie ministerstvá, ostatné ústredné orgány štátnej správy a ďalšie orgány štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou

Ďalšie ministerstvá, ostatné ústredné orgány štátnej správy a ďalšie orgány štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou na úseku obrany štátu

- a) pripravujú a uskutočňujú opatrenia na zabezpečenie obrany štátu a kontrolujú prípravu a plnenie týchto opatrení,
- b) podieľajú sa na rozvoji systému obrany štátu,
- c) podieľajú sa na príprave podkladových materiálov potrebných na obranné plánovanie,
- d) zabezpečujú podporu obrany štátu podľa § 26,
- e) zabezpečujú ochranu stavieb a budov uvedených v § 6 písm. f), ktorých ochrana im bola vládou určená,
- f) zabezpečujú výrobné kapacity, skladovacie kapacity a zásoby potrebné na obranu štátu.¹⁰⁾

§ 10

Obvodný úrad

(1) Obvodný úrad na úseku obrany štátu

- a) koordinuje činnosť obcí pri plnení úloh potrebných na obranu štátu,
- b) prijíma opatrenia a ukladá úlohy potrebné na obranu štátu obciam, právnickým osobám, fyzickým osobám oprávneným na podnikanie alebo fyzickým osobám a v spolupráci s obvodným úradom v sídle kraja kontroluje plnenie týchto úloh,
- c) spolupracuje s obvodným úradom v sídle kraja pri vedení evidencie právnických osôb, fyzických osôb oprávnených na podnikanie a fyzických osôb, ktorým môže byť v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ uložená povinnosť poskytnúť ubytovanie príslušníkom ozbrojených síl, ozbrojených zborov, Hasičského a záchranného zboru a osobám, ktoré plnia úlohy hospodárskej mobilizácie,
- d) spolupracuje s obvodným úradom v sídle kraja pri vedení jeho evidencie, určovaní a kontrole vhodnosti a technickej spôsobilosti nehnuteľností a vecných prostriedkov potrebných v čase vojny alebo vojnového stavu,⁷⁾
- e) vedie na základe podkladov obvodného úradu v sídle kraja a obcí vo svojom územnom obvode evidenciu fyzických osôb, ktorým môže byť v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ uložená pracovná povinnosť,
- f) ukladá na návrh obvodného úradu v sídle kraja alebo na návrh obce vo svojom územnom obvode v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ pracovnú povinnosť fyzickým osobám,
- g) rozhoduje o oslobodení fyzickej osoby od pracovnej povinnosti na základe jej písomnej žiadosti alebo na základe písomnej žiadosti právnickej osoby alebo fyzickej osoby oprávnenej na podnikanie, s ktorou je v pracovnoprávnom vzťahu alebo obdobnom pracovnom vzťahu, alebo v štátnozamestnaneckom vzťahu,
- h) ukladá na návrh obvodného úradu v sídle kraja v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ právnickým osobám, fyzickým osobám oprávneným na podnikanie a fyzickým osobám povinnosť poskytnúť ubytovanie príslušníkom ozbrojených síl, ozbrojených zborov, Hasičského a záchranného zboru a osobám, ktoré plnia úlohy hospodárskej mobilizácie,
- i) ukladá na návrh obvodného úradu v sídle kraja v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ právnickým osobám, fyzickým osobám oprávneným na podnikanie a fyzickým osobám povinnosť poskytnúť vecné prostriedky na plnenie úloh obrany štátu tak, aby nedošlo k ohrozeniu zásobovania základnými potravinami, vodou, energiami, zdravotníckym zabezpečením a k ohrozeniu základnej veterinárnej ochrany územia,¹¹⁾
- j) ukladá v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ fyzickej osobe, ktorá je v pracovnoprávnom vzťahu alebo v obdobnom pracovnom vzťahu, alebo v štátnozamestnaneckom vzťahu, povinnosť
 1. zotrvať v tomto vzťahu, ak jej zamestnávateľ plní úlohy hospodárskej mobilizácie a fyzické osoby sú určené na plnenie týchto úloh,
 2. vykonávať aj iný ako dohodnutý druh práce alebo na inom mieste, alebo u iného zamestnávateľa,
- k) oznamuje obciam právnické osoby, fyzické osoby oprávnené na podnikanie a fyzické osoby, ktorým môže byť v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ uložená povinnosť poskytnúť vecné prostriedky, povinnosť poskytnúť ubytovanie príslušníkom ozbrojených síl, ozbrojených zborov, Hasičského a záchranného zboru a osobám, ktoré plnia úlohy hospodárskej mobilizácie, alebo pracovná povinnosť,
- l) podieľa sa na zabezpečovaní prípravy a rozvoja podpory obrany štátu podľa § 26.

(2) Obvodný úrad doručuje rozhodnutie o uložení povinnosti podľa odseku 1 písm. f), h) a i) prostredníctvom pošty, obce alebo fyzických osôb vopred určených obvodným úradom.

(3) Proti rozhodnutiu obvodného úradu o uložení povinnosti podľa odseku 1 písm. f), h) a i) nie je prípustné odvolanie a nemožno ho preskúmať súdom.

(4) Obvodný úrad v sídle kraja okrem pôsobnosti podľa odsekov 1 a 2

- a) vedie evidenciu registrovaných občanov a občanov zaradených do záloh ozbrojených síl pre potreby ozbrojených síl,^{11a)} poskytuje im informácie a výpisy z tejto evidencie, povoláva ich na výkon mimoriadnej služby, pripravuje, zabezpečuje a vykonáva mobilizáciu ozbrojených síl,⁸⁾
- b) realizuje oslobodenie občanov od výkonu mimoriadnej služby,
- c) vedie dokumentáciu občanov povinných vykonať alternatívnu službu namiesto mimoriadnej služby, poskytuje im informácie a výpisy z tejto dokumentácie a povoláva ich na výkon alternatívnej služby,^{11b)}
- d) povoláva registrovaných občanov na odvod v čase vojny a vojnového stavu,
- e) vykonáva odvod a prieskum zdravotnej spôsobilosti občanov, ktorým vznikla branná povinnosť,
- f) vyraduje občanov, ktorým vznikla branná povinnosť, z evidencie po zániku brannej povinnosti,
- g) vedie evidenciu občanov, ktorí vykonali štátnu službu profesionálnych vojakov v ozbrojených silách, po zániku ich brannej povinnosti a poskytuje im informácie a výpisy z tejto evidencie,
- h) vykonáva v spolupráci s obvodným úradom v územnom obvode kraja a obcou výber nehnuteľností a vecných prostriedkov potrebných na zabezpečenie obrany štátu a vedie ich evidenciu a evidenciu právnických osôb, fyzických osôb oprávnených na podnikanie a fyzických osôb, ktoré majú k vecným prostriedkom a nehnuteľnostiam vlastnícke právo, právo správy, sú ich oprávnenými držiteľmi alebo k nim majú iné obdobné užívacie práva,
- i) predkladá podklady na rozhodnutie obvodného úradu v územnom obvode kraja o uložení povinnosti poskytnúť vecné prostriedky a nehnuteľnosti potrebné v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ na plnenie úloh potrebných na obranu štátu právnickými osobami, fyzickými osobami oprávnenými na podnikanie a fyzickými osobami,
- j) na základe podkladov od obcí vedie evidenciu právnických osôb, fyzických osôb oprávnených na podnikanie a fyzických osôb, ktorým sa môže v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ uložiť povinnosť poskytnúť ubytovanie príslušníkom ozbrojených síl, ozbrojených zborov, Hasičského a záchranného zboru a osobám, ktoré plnia úlohy hospodárskej mobilizácie; návrhy na uloženie tejto povinnosti predkladá obvodnému úradu v územnom obvode kraja,
- k) poskytuje služobnému úradu^{11c)} na účely plnenia úloh personálneho dopĺňovania ozbrojených síl údaje uvedené v osobitnom zákone^{11d)} o občanoch, ktorým vznikla branná povinnosť,
- l) navrhuje obvodnému úradu v územnom obvode kraja fyzické osoby, ktorým môže byť v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ uložená pracovná povinnosť,
- m) podieľa sa na plnení opatrení pri príprave obrany štátu najmä v oblasti brannej výchovy obyvateľstva a podpory činnosti vojenských záujmových združení,
- n) spolupracuje
 1. s orgánmi miestnej štátnej správy, obcami, vyššími územnými celkami, právnickými osobami, fyzickými osobami oprávnenými na podnikanie a fyzickými osobami pri plnení úloh podľa tohto zákona,
 2. s obvodnými úradmi v územnom obvode kraja pri výkone kontroly plnenia úloh podľa tohto zákona a pri usmerňovaní obcí pri plnení úloh potrebných na obranu štátu,
 3. s útvarmi a zariadeniami ozbrojených síl pri plnení úloh podľa tohto zákona,
- o) prejednáva v prvom stupni priestupky a správne delikty, ukladá pokuty za priestupky a správne delikty podľa osobitného predpisu,^{11e)}
- p) predkladá ministerstvu podklady na priznanie vojenskej hodnosti občanovi, ktorý bol v služobnom pomere,^{11f)}

- q) prijíma opatrenia a ukladá úlohy potrebné na obranu štátu obvodným úradom v územnom obvode kraja a kontroluje plnenie týchto úloh,
- r) koordinuje v spolupráci s vyšším územným celkom prípravu a zabezpečenie plnenia úloh potrebných na obranu štátu, ktoré uskutočňujú obvodné úrady v územnom obvode kraja a obce.

§ 11 **Obec**

(1) Obec na úseku obrany štátu

- a) vedie evidenciu právnických osôb, fyzických osôb oprávnených na podnikanie a fyzických osôb, ktorým môže byť v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ uložená povinnosť poskytnúť ubytovanie príslušníkom ozbrojených síl, ozbrojených zborov, Hasičského a záchranného zboru a osobám, ktoré plnia úlohy hospodárskej mobilizácie,
- b) navrhuje obvodnému úradu v sídle kraja nehnuteľnosti a vecné prostriedky vhodné a technicky spôsobilé na zabezpečenie úloh obrany štátu a vedie ich evidenciu,
- c) doručuje povolávacie rozkazy na odvod, povolávacie rozkazy na výkon mimoriadnej služby, povolávacie rozkazy na výkon alternatívnej služby a rozhodnutia obvodného úradu podľa § 10 ods. 1 písm. f), h) a i),
- d) navrhuje obvodnému úradu fyzické osoby, ktorým môže byť v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ uložená pracovná povinnosť, a vedie ich evidenciu,
- e) podieľa sa na zabezpečovaní prípravy a rozvoja podpory obrany štátu podľa § 26,
- f) plní ďalšie úlohy podľa pokynov obvodného úradu.

(2) Obec je pri plnení úloh obrany štátu podľa tohto zákona financovaná formou štátnych dotácií.¹²⁾

§ 12 **Vyšší územný celok**

(1) Vyšší územný celok na úseku obrany štátu

- a) v súčinnosti s obvodným úradom v sídle kraja a obcami sa podieľa na príprave a kontrole zabezpečenia úloh obrany štátu v obvode svojej pôsobnosti,
- b) podieľa sa na riešení problémov, ktoré sa týkajú viacerých obcí v obvode vyššieho územného celku na úseku obrany štátu, a riešení problémov, ktoré môžu vzniknúť alebo vznikli v čase vojny alebo vojnového stavu,⁷⁾
- c) podieľa sa na príprave občanov na obranu štátu v obvode svojej pôsobnosti podľa § 3 ods. 4.

(2) Vyšší územný celok je pri plnení úloh obrany štátu podľa tohto zákona financovaný formou štátnych dotácií.¹²⁾

§ 12a

Právnické osoby, ktoré vlastnia alebo spravujú objekty osobitnej dôležitosti a ďalšie dôležité objekty, sú povinné zabezpečovať ich ochranu a obranu spôsobom ustanoveným vládou podľa § 6 písm. f).

§ 16a **Evidencia osôb**

(1) Evidencia fyzických osôb podľa § 10 ods. 1 písm. e) obsahuje tieto údaje:

- a) meno a priezvisko,
- b) rodné číslo,
- c) miesto pobytu,
- d) dosiahnuté vzdelanie a
- e) špecializáciu v študijnom odbore, ak ide o sestru alebo zdravotníckeho laboranta.

(2) Evidencia fyzických osôb podľa § 11 ods. 1 písm. d) obsahuje tieto údaje:

- a) meno a priezvisko,
- b) rodné číslo,
- c) miesto pobytu a
- d) dosiahnuté vzdelanie.

(3) Evidencia právnických osôb, fyzických osôb oprávnených na podnikanie a fyzických osôb podľa § 10 ods. 4 písm. h) a j) obsahuje tieto údaje:

- a) obchodné meno alebo názov, sídlo a identifikačné číslo právnickej osoby alebo fyzickej osoby oprávnenej na podnikanie,
- b) meno a priezvisko, miesto pobytu a rodné číslo fyzickej osoby.

(4) Prijemca údajov uvedený v § 10 ods. 4 písm. k) uchováva poskytnuté údaje po dobu piatich rokov od ich získania.

(5) Na spracúvanie údajov podľa odsekov 1 až 3 sa nevyžaduje súhlas dotknutých osôb.^{15c)}

TRETIA ČASŤ

PRÁVA A POVINNOSTI PRÁVNICKÝCH OSÔB, FYZICKÝCH OSÔB OPRÁVVENÝCH NA PODNIKANIE A FYZICKÝCH OSÔB

§ 17

Práva právnických osôb, fyzických osôb oprávnených na podnikanie a fyzických osôb

(1) Právnické osoby, fyzické osoby oprávnené na podnikanie a fyzické osoby sú povinné plniť úlohy na úseku obrany štátu v rozsahu určenom obvodným úradom na základe požiadaviek obvodného úradu v sídle kraja.

(2) Právnické osoby a fyzické osoby oprávnené na podnikanie sú na úseku obrany štátu oprávnené

- a) upravovať pracovnoprávne vzťahy alebo obdobné pracovné vzťahy svojich zamestnancov a štátnozamestnanecké vzťahy, ktoré im vyplývajú z uloženej pracovnej povinnosti na zabezpečenie obrany štátu v súlade s rozhodnutím obvodného úradu,
- b) písomne žiadať obvodný úrad o oslobodenie svojich zamestnancov od uloženej pracovnej povinnosti,
- c) uplatňovať náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva alebo užívacieho práva, poskytovanie ubytovania alebo vecného prostriedku, plnenie pracovnej povinnosti a za plnenie úloh na zabezpečovaní prípravy a rozvoja podpory obrany štátu v čase vojny alebo vojnového stavu.⁷⁾

§ 18**Povinnosti právnických osôb, fyzických osôb oprávnených na podnikanie a fyzických osôb**

(1) Právnické osoby a fyzické osoby oprávnené na podnikanie sú na úseku obrany štátu povinné

- a) plniť úlohy spojené s prípravou a so zabezpečením podpory obrany štátu,
- b) spracúvať plány ochrany stavieb a budov, ktorých ochranu im určila vláda podľa § 6 písm. f),
- c) umožniť orgánom uvedeným v § 10 vykonanie kontroly svojej pripravenosti na plnenie úloh potrebných na obranu štátu a zúčastniť sa na tejto kontrole,
- d) poskytnúť v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ ubytovanie príslušníkom ozbrojených síl, ozbrojených zborov, Hasičského a záchranného zboru a osobám, ktoré plnia úlohy hospodárskej mobilizácie, a poskytnúť vecné prostriedky na plnenie úloh obrany štátu uložené obvodným úradom,
- e) zabezpečovať uskladňovanie, dopĺňovanie a ochraňovanie majetku štátu určeného na plnenie úloh potrebných na obranu štátu podľa osobitného predpisu.¹⁰⁾

(2) Osoby oprávnené na podnikanie sú na úseku obrany štátu v kybernetickom priestore povinné poskytnúť Vojenským spravodajstvom požadovanú súčinnosť a informácie dôležité na zabezpečenie obrany štátu v kybernetickom priestore.^{15d)}

(3) Fyzické osoby sú na úseku obrany štátu povinné

- a) plniť pracovnú povinnosť v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ uloženú obvodným úradom,
- b) poskytnúť v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ ubytovanie príslušníkom ozbrojených síl, ozbrojených zborov, Hasičského a záchranného zboru a osobám, ktoré plnia úlohy hospodárskej mobilizácie, a poskytnúť vecné prostriedky na plnenie úloh obrany štátu uložené obvodným úradom,
ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 19**Pracovná povinnosť**

(1) Pracovná povinnosť je povinnosť fyzickej osoby, ktorá má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, vykonávať určené práce v rozsahu potrebnom na zabezpečenie obrany štátu podľa tohto zákona.

(2) Pracovnú povinnosť v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ možno podľa tohto zákona uložiť fyzickej osobe, ktorá má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky; pracovnú povinnosť ukladá obvodný úrad príslušný podľa miesta trvalého pobytu fyzickej osoby rozhodnutím, pričom prihliada na jej zdravotný stav a kvalifikačné predpoklady.

(3) Fyzická osoba, ktorej bola uložená pracovná povinnosť a ktorá je v pracovnoprávnom vzťahu alebo v obdobnom pracovnom vzťahu, alebo v štátnozamestnaneckom vzťahu, ak nie je povolaná na výkon mimoriadnej služby alebo alternatívnej služby, je povinná zotrvať v doterajšom pracovnoprávnom vzťahu alebo v obdobnom pracovnom vzťahu, alebo v štátnozamestnaneckom vzťahu, ak jej zamestnávateľ plní úlohy hospodárskej mobilizácie a takáto fyzická osoba je určená na plnenie úloh hospodárskej mobilizácie; inak je povinná vykonávať iný ako dohodnutý druh práce alebo na inom mieste, alebo u iného zamestnávateľa.

(4) Pracovnú povinnosť v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ nemožno uložiť

- a) fyzickej osobe so zmenenou pracovnou schopnosťou a osobe so zmenenou pracovnou schopnosťou s ťažkým zdravotným postihnutím,

- b) fyzickej osobe mladšej ako 18 rokov a staršej ako 65 rokov,
- c) tehotnej žene a žene do konca tretieho mesiaca po pôrode, ak sa dieťa narodilo mŕtve, zomrelo alebo žena sa oň nestará,
- d) žene alebo osamelému mužovi, ktorý sa trvalo stará o dieťa mladšie ako 15 rokov,
- e) žene alebo osamelému mužovi, ktorý sa trvalo stará o dieťa staršie ako 15 rokov, ktoré má dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav alebo je dlhodobo ťažko zdravotne postihnuté a vyžaduje mimoriadnu starostlivosť,
- f) žene alebo mužovi, ktorý sa osobne celodenne a riadne stará o fyzickú osobu, ktorá je prevažne alebo úplne bezvládna alebo je staršia ako 70 rokov a nemôže zabezpečiť starostlivosť o túto osobu jej umiestnením do zariadenia sociálnych služieb,
- g) fyzickej osobe vykonávajúcej profesionálnu službu, mimoriadnu službu alebo alternatívnu službu a občanovi, ktorý dobrovoľne prevzal brannú povinnosť,¹⁶⁾
- h) fyzickej osobe oslobodenej od výkonu mimoriadnej služby podľa osobitného predpisu.¹⁷⁾

(5) Osoba uvedená v odseku 4 písm. a) a c) a fyzická osoba mladšia ako 18 rokov nemôžu dobrovoľne prevziať pracovnú povinnosť.

§ 20

Povinnosť poskytnúť ubytovanie

(1) Povinnosť poskytnúť ubytovanie príslušníkom ozbrojených síl, ozbrojených zborov, Hasičského a záchranného zboru a osobám, ktoré plnia úlohy hospodárskej mobilizácie, možno podľa osobitného predpisu⁷⁾ v čase vojny alebo vojnového stavu uložiť právnickým osobám, fyzickým osobám oprávneným na podnikanie a fyzickým osobám, ktoré majú k stavbe alebo budove vlastnícke právo, právo správy, sú ich oprávnenými držiteľmi alebo k nim majú iné obdobné užívacie práva, pričom tieto nehnuteľnosti sú nevyhnutne potrebné a vhodné na dočasné ubytovanie a boli na tento účel určené rozhodnutím obvodného úradu podľa § 10 ods. 1 písm. h), v ktorého obvode sa nehnuteľnosť nachádza.

(2) Stavby alebo budovy vhodné na ubytovanie osôb podľa odseku 1 sú stavby a budovy

- a) hygienicky a technicky spôsobilé na ubytovanie osôb,
- b) dočasne neobývané,
- c) kapacitne vyhovujúce na ubytovanie osôb.

§ 21

Povinnosť poskytnúť vecné prostriedky

(1) Vecným prostriedkom je hnutelná vec, ktorá môže byť použitá na obranu štátu.

(2) Povinnosť poskytnúť vecné prostriedky v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ na plnenie úloh obrany štátu podľa tohto zákona sa vzťahuje na právnické osoby, fyzické osoby oprávnené na podnikanie a fyzické osoby, ktoré majú k vecným prostriedkom vlastnícke právo, právo správy, sú ich oprávnenými držiteľmi alebo k nim majú iné obdobné užívacie práva (ďalej len „oprávnená osoba“). Vecné prostriedky, ktoré boli rozhodnutím obvodného úradu určené na plnenie úloh obrany štátu, nemožno postihnúť exekúciou ani výkonom rozhodnutia.

(3) Povinnosť poskytnúť vecné prostriedky v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ nemožno uložiť

- a) ozbrojeným silám,
- b) ozbrojeným zborom,

- c) Hasičskému a záchrannému zboru a záchranným službám,
- d) ministerstvám, ostatným ústredným orgánom štátnej správy a ďalším orgánom štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou a orgánom miestnej štátnej správy,
- e) obciam a vyšším územným celkom,
- f) zamestnávateľovi v rozsahu plnenia úloh hospodárskej mobilizácie,
- g) civilnej ochrane,
- h) Národnej banke Slovenska,
- i) fyzickým osobám so zmenenou pracovnou schopnosťou a osobám so zmenenou pracovnou schopnosťou s ťažkým zdravotným postihnutím,
- j) fyzickým osobám, ak by ich poskytnutím bola ohrozená ich výživa alebo ak by bolo ohrozené plnenie ich vyživovacej povinnosti.

§ 22

Vrátenie poskytnutých vecných prostriedkov

Poskytnuté vecné prostriedky sa bezprostredne po zániku dôvodov, pre ktoré boli poskytnuté, vrátia oprávnenej osobe; o vrátení rozhoduje obvodný úrad, ktorý o povinnosti ich poskytnúť rozhodol podľa § 10 ods. 1 písm. i).

ŠTVRTÁ ČASŤ

VYVLASTŇOVANIE

§ 23

Vyvlastňovanie vo verejnom záujme na účely obrany v čase vojny alebo vojnového stavu

(1) Na účely obrany štátu podľa tohto zákona možno v čase vojny alebo vojnového stavu vo verejnom záujme vyvlastniť nehnuteľnosti.

(2) Vyvlastniť nehnuteľnosti podľa odseku 1 možno len vtedy, ak účel vyvlastnenia podľa tohto zákona nemožno dosiahnuť núteným obmedzením vlastníckeho práva; na nútené obmedzenie vlastníckeho práva sa primerane vzťahujú ustanovenia o vyvlastnení.

(3) Návrh na vyvlastnenie podľa odseku 1 môže podať ministerstvo.

(4) Návrh na vyvlastnenie podáva ministerstvo na obvodnom úrade, v ktorého obvode sa nachádza vyvlastňovaná nehnuteľnosť (ďalej len „príslušný obvodný úrad“).

(5) Začatie vyvlastňovacieho konania sa zapisuje na žiadosť ministerstva do katastra nehnuteľností.¹⁸⁾

(6) Vyvlastnenie na účely obrany štátu možno uskutočniť iba v nevyhnutnej miere a za primeranú náhradu.

(7) Návrh na vyvlastnenie obsahuje

- a) označenie vyvlastňovaného pozemku alebo stavby, alebo ich častí podľa údajov katastra nehnuteľností,
- b) označenie účastníkov konania; ak ministerstvu nie je známe a v úradných evidenciách nezistí meno a adresu vlastníka alebo iného oprávneného užívateľa, pripojí o tom písomné vyhlásenie,
- c) navrhovaný rozsah a odôvodnenie požiadavky s uvedením účelu, na ktorý sa vyvlastnenie navrhuje,

- d) návrh náhrady a dôkaz o tom, že pokus o získanie vlastníckeho práva k pozemku alebo k stavbe dohodou bol bezvýsledný,
- e) geometrický plán znázorňujúci rozsah navrhnutého vyvlastnenia, ak ide o časti pozemkov; ak v čase podania nemožno vyhotoviť geometrický plán, nahradí ho odborne vyhotovený náčrt,
- f) výpis z katastra nehnuteľností.

(8) Príslušný obvodný úrad bezodkladne upovedomí o došlom návrhu na vyvlastnenie vlastníka nehnuteľnosti, prípadne nájomcu alebo držiteľa nehnuteľnosti a vyzve ho, aby sa do ôsmich dní od doručenia návrhu na vyvlastnenie vyjadril, či je ochotný nehnuteľnosť, vecné právo alebo výkon práva postúpiť dohodou a za akých podmienok. Ak prejaví vyzvaná osoba v uvedenej lehote ochotu dohodu uzavrieť, príslušný obvodný úrad určí primeranú lehotu na jej dojednanie.

(9) Ak sa vyzvaná osoba v osemdňovej lehote nevyjadrí alebo vyhlási, že nie je ochotná uzavrieť dohodu, prípadne odmietne akékoľvek jednanie, alebo ak nedôjde v lehote určenej príslušným obvodným úradom k dojednaniu dohody medzi ministerstvom a vyzvanou osobou, prípadne ak nemožno zistiť skutočného vlastníka alebo iného oprávneného užívateľa uvedeného v odseku 7, príslušný obvodný úrad na úradne určenom mieste oznámi, aby sa prípadné námietky a oznámenia proti vyvlastňovaciemu konaniu oznámili príslušnému obvodnému úradu do 15 dní odo dňa uverejnenia oznámenia. Na námietky, ktoré sa neoznámili do lehoty určenej príslušným obvodným úradom, nemožno prihliadať.

(10) Ak sa prejednávajú námietky alebo sa vykoná miestne vyšetrovanie bez toho, že došlo k dohode, vydá príslušný obvodný úrad rozhodnutie o vyvlastnení a určí náhradu za vyvlastnenie ku dňu prevzatia nehnuteľnosti podľa osobitného predpisu.¹⁹⁾

(11) Rozhodnutie o vyvlastnení obsahuje

- a) označenie vyvlastňovaných nehnuteľností podľa údajov katastra nehnuteľností,
- b) označenie ministerstva,
- c) meno vlastníka alebo inej oprávnenej osoby, proti ktorej smeruje vyvlastnenie, ak sa zistilo,
- d) dôvody vyvlastnenia,
- e) lehotu, do ktorej je ministerstvo povinné začať s užívaním vyvlastnenej nehnuteľnosti alebo práva,
- f) určenie výšky náhrady za vyvlastnenie,
- g) predkupné právo vlastníka alebo inej oprávnenej osoby, ktoré na účely tohto ustanovenia je predmetom dedenia,
- h) výrok, odôvodnenie a poučenie, dátum vydania, číslo spisu, orgán, ktorý rozhodnutie vydal, a odtlačok pečiatky so štátnym znakom.²⁰⁾

(12) Rozhodnutie o vyvlastnení sa zapisuje do katastra nehnuteľností záznamom predkupného práva podľa odseku 11 písm. g).

§ 24

Osobitné ustanovenie

Vyznačenie vyvlastnených nehnuteľností slúžiacich v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ na účely obrany štátu v mapách veľkých mierok sa vykonáva po dohode s ministerstvom.

§ 24a**Vyvlastňovanie vo verejnom záujme na účely obrany v stave bezpečnosti**

(1) Pozemky vrátane práv k nim potrebné na uskutočnenie stavieb pre obranu štátu,^{20aa)} ktoré budú slúžiť ozbrojeným silám, a stavby vrátane práv k nim, ktoré sa nachádzajú na týchto pozemkoch, možno vo verejnom záujme v stave bezpečnosti vyvlastniť alebo vlastnícke práva k nim obmedziť.

(2) Na vyvlastnenie sa použijú ustanovenia všeobecného predpisu upravujúce vyvlastňovanie.^{20ab)}

§ 24b**Stavba pre obranu štátu dotknutá výstavbou**

(1) Ak v dôsledku výstavby by sa mala zrušiť stavba pre obranu štátu,^{20aa)} ktorú by investor výstavby mohol nadobudnúť vyvlastnením, a ak podľa Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky sú splnené podmienky na vyvlastnenie, je investor výstavby pred zrušením pôvodnej stavby povinný na vlastné náklady a v mene budúceho vlastníka alebo správcu stavby zabezpečiť výstavbu náhradnej stavby, ktorá bude svojou kapacitou, technickým vybavením a parametrami zodpovedať účelu pôvodnej stavby. Pozemok na výstavbu náhradnej stavby poskytne vlastník alebo správca pôvodnej stavby.

(2) Vlastník alebo správca pôvodnej stavby uzavrie s investorom dohodu, ktorej obsahom bude

- a) splnomocnenie na zastupovanie vo veciach stavby pred príslušnými orgánmi,
- b) určenie podmienok realizácie stavby.

(3) Dňom právoplatnosti kolaudačného rozhodnutia náhradnej stavby prechádza vlastníctvo pôvodnej stavby na investora. O prechode majetku na investora sa vyhotoví písomný protokol, ktorý obsahuje presné vymedzenie a hodnotu odovzdávaného majetku vedenú v účtovníctve podľa osobitného predpisu,^{20ac)} ako aj údaje katastra nehnuteľností podľa osobitného predpisu.^{20ad)} Súčasne s prechodom vlastníctva k pôvodnej stavbe prevedie vlastník alebo správca pôvodnej stavby na investora kúpnu zmluvou aj pozemok zastavaný touto pôvodnou stavbou, ak je vo vlastníctve alebo v správe vlastníka alebo správcu pôvodnej stavby. Ak je správcom pôvodnej stavby správca majetku štátu podľa osobitného predpisu,^{20ae)} prevedie kúpnu zmluvou pozemok zastavaný pôvodnou stavbou za primeranú cenu podľa osobitného predpisu.^{20ae)} V tomto prípade správca nevydáva rozhodnutie o prebytočnosti podľa osobitného predpisu^{20ae)} a na platnosť prevodu vlastníctva štátu sa nevyžaduje súhlas podľa osobitného predpisu.^{20ae)} Ak je správcom pôvodnej stavby správca majetku štátu podľa osobitného predpisu,^{20af)} súhlas podľa osobitného predpisu^{20ag)} sa nevyžaduje.

(4) Ak malo ministerstvo alebo právnické osoby v jeho zakladateľskej alebo zriaďovateľskej pôsobnosti k pôvodnej stavbe pre obranu štátu právo nájmu alebo právo ju užívať na základe iného právneho vzťahu, dňom právoplatnosti kolaudačného rozhodnutia náhradnej stavby prechádza toto právo na náhradnú stavbu.

PIATA ČASŤ**USTANOVENIA O OBRANOM PLÁNOVANÍ****§ 25****Obranné plánovanie**

(1) Obranné plánovanie je súhrn činností, ktorých prostredníctvom príslušné štátne orgány vytvárajú krátkodobé, strednodobé a dlhodobé plány zabezpečenia úloh obrany štátu a určujú povinnosti subjektom zabezpečujúcim plnenie týchto úloh.

(2) Obranné plánovanie podľa tohto zákona je súčasťou procesu plánovania, ktorého prostredníctvom štát realizuje svoju riadiacu a koordinačnú funkciu pri vytváraní, udržiavaní a používaní nevyhnutných obranných kapacít na zabezpečenie obrany štátu; tvorí ho dlhodobé plánovanie, strednodobé plánovanie a krátkodobé plánovanie zamerané na prípravu a zabezpečenie požadovaných kapacít a schopností ozbrojených síl^{20a}) a podpory obrany štátu.

(3) Dlhodobé plánovanie je zamerané na vytváranie prognóz, stratégií, koncepcií a dlhodobých plánov, výsledkom ktorého je určenie cieľov a postupov na dosiahnutie požadovaných kapacít a schopností ozbrojených síl a podpory obrany štátu s výhľadom na 10 až 15 rokov.

(4) Strednodobé plánovanie je zamerané na vytváranie projektov, programov a strednodobých plánov, výsledkom ktorého je určenie vyváženého postupu a efektívne rozloženie zdrojov na zabezpečenie požadovaných kapacít a schopností ozbrojených síl a podpory obrany štátu s výhľadom na 3 až 6 rokov.

(5) Krátkodobé plánovanie je zamerané na vytváranie krátkodobých implementačných a finančných plánov, výsledkom ktorého je určenie záväzného postupu a rozdelenie finančných zdrojov určených na reálne zabezpečenie požadovaných kapacít a schopností ozbrojených síl a podpory obrany štátu s výhľadom na 1 až 2 roky.

(6) Za prípravu obranného plánovania a za plnenie opatrení, ktorými sa určuje nevyhnutný stupeň obranyschopnosti štátu, zodpovedajú v rozsahu svojej pôsobnosti ministerstvá, ostatné ústredné orgány štátnej správy, ďalšie orgány štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou, orgány miestnej štátnej správy, obce a vyššie územné celky; koordináciu prípravy obranného plánovania vykonáva ministerstvo.

§ 26

Podpora obrany štátu

(1) Podporu obrany štátu tvorí obranná infraštruktúra, služby a činnosti poskytované ozbrojeným silám na zabezpečenie obrany štátu vrátane ich udržiavania, rozvoja, ochrany a obrany, ktoré sa uhrádzajú zo štátneho rozpočtu.

(2) Obrannú infraštruktúru tvoria pozemky, stavby, budovy a zariadenia, telekomunikačné, energetické a dopravné systémy, informačné siete (ďalej len „objekty obrannej infraštruktúry“) a zásoby štátnych hmotných rezerv, ktoré slúžia v čase vojny alebo vojnového stavu⁷) na zabezpečenie obrany štátu.

(3) Obrannú infraštruktúru tvoria aj pozemky v správe právnických osôb, ktoré sú v zakladateľskej pôsobnosti ministerstva, a ich udržiavanie, rozvoj, ochrana a obrana sa neuhrádzajú zo štátneho rozpočtu.

(4) Služby a činnosti poskytované ozbrojeným silám na zabezpečenie obrany štátu zahŕňajú najmä finančné, zdravotné, veterinárne, dopravné, prepravné, telekomunikačné, poštové, zásobovacie, ubytovacie, výskumné a vedecké služby, výrobnú, opravárenskú a stavebnú činnosť.

(5) Príprava a rozvoj podpory obrany štátu sa zabezpečujú podľa potrieb obrany štátu na základe plánu, ktorý vypracúva ministerstvo v súčinnosti s ďalšími ministerstvami, ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy, ďalšími orgánmi štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou, orgánmi miestnej štátnej správy, obcami a vyššími územnými celkami.

§ 27**Objekty osobitnej dôležitosti a ďalšie dôležité objekty**

(1) Objekty osobitnej dôležitosti sú strategické objekty obrannej infraštruktúry, ktorých poškodenie alebo zničenie obmedzí zabezpečenie obrany štátu.

(2) Ďalšie dôležité objekty sú objekty obrannej infraštruktúry, ktorých poškodenie alebo zničenie obmedzí činnosť ozbrojených síl alebo chod hospodárstva Slovenskej republiky.

(3) Návrhy ministerstiev, ostatných ústredných orgánov štátnej správy a ďalších orgánov štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou, orgánov miestnej štátnej správy, obcí, vyšších územných celkov a iných právnických osôb na zaradenie objektov obrannej infraštruktúry do kategórie objektov osobitnej dôležitosti a do kategórie ďalších dôležitých objektov podľa odsekov 1 a 2 alebo návrhy na ich vyradenie posudzuje ministerstvo a predkladá ich vláde.

(4) Za ochranu objektov osobitnej dôležitosti a ďalších dôležitých objektov určených vládou podľa tohto zákona zodpovedajú v rozsahu svojej pôsobnosti ministerstvá, ostatné ústredné orgány štátnej správy, ďalšie orgány štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou a subjekty hospodárskej mobilizácie.²¹⁾

(5) Za obranu objektov osobitnej dôležitosti a ďalších dôležitých objektov zodpovedá ministerstvo v súlade s rozhodnutím vlády podľa § 6 písm. f).

(6) Kritériá na zaradenie objektov obrannej infraštruktúry do kategórie objektov osobitnej dôležitosti a do kategórie ďalších dôležitých objektov ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

ŠIESTA ČASŤ**USTANOVENIA O NÁHRADÁCH****§ 28****Náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva alebo užívacieho práva, za poskytnutie vecného prostriedku a splnenie pracovnej povinnosti**

(1) Za obmedzenie vlastníckeho práva alebo užívacieho práva, za poskytnutie vecného prostriedku, splnenie pracovnej povinnosti a za splnenie úloh prípravy obrannej infraštruktúry patrí právnickej osobe, fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie a fyzickej osobe peňažná náhrada. Peňažnú náhradu je povinný poskytnúť príslušný obvodný úrad, ktorý o obmedzení práva alebo uložení povinnosti rozhodol. Peňažná náhrada je splatná do šiestich mesiacov od uzavretia mieru alebo od skončenia vojnového stavu.

(2) Právnická osoba, fyzická osoba oprávnená na podnikanie a fyzická osoba, ktorej bola uložená povinnosť poskytnúť vecný prostriedok v čase vojny alebo vojnového stavu²⁾ na plnenie úloh obrany štátu podľa tohto zákona, si nárok na náhradu nákladov spojených s prepravou vecného prostriedku z miesta, kde sa tento nachádza, na miesto jeho poskytnutia a späť uplatňuje na obvodnom úrade príslušnom podľa sídla právnickej osoby alebo podľa miesta trvalého pobytu fyzickej osoby do jedného mesiaca odo dňa jeho poskytnutia.

(3) Ak dôjde k nútenému obmedzeniu výkonu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, poskytne sa jej vlastníkovi náhrada vo výške zodpovedajúcej miere obmedzenia jeho práv.

(4) Za splnenú pracovnú povinnosť, ak nemožno určiť náhradu dohodou, ustanoví sa náhrada vo výške, ktorá zodpovedá obvyklej odmene za rovnakú alebo porovnateľnú prácu.

(5) Pri ustanovení náhrady za poskytnutie vecného prostriedku sa vychádza z výšky ceny

poskytnutého vecného prostriedku, ktorú mal v čase poskytnutia; ak náhradu za jeho poskytnutie nemožno takto ustanoviť, vychádza sa z ceny rovnakého alebo porovnateľného vecného prostriedku.

§ 29

Náhrada škody

(1) Štát zodpovedá za škodu spôsobenú právnickým osobám, fyzickým osobám oprávneným na podnikanie a fyzickým osobám (ďalej len „poškodený“), ktorá mu vznikla pri plnení úloh podľa tohto zákona. Tejto zodpovednosti sa štát môže zbaviť len vtedy, ak preukáže, že si poškodený spôsobil škodu sám.

(2) Náhradu škody podľa odseku 1 poskytuje štát v peniazoch prostredníctvom príslušného obvodného úradu, ktorý o obmedzení práva alebo o uložení povinnosti rozhodol.

(3) Nárok na náhradu škody s uvedením dôvodov uplatňuje poškodený na príslušnom obvodnom úrade do šiestich mesiacov od uzavretia mieru alebo od skončenia vojnového stavu.

(4) V prípadoch hodných osobitného zreteľa môže príslušný obvodný úrad na základe písomnej žiadosti poškodeného priznať náhradu škody aj po uplynutí šesťmesačnej lehoty podľa odseku 3.

§ 30

Spoločné ustanovenie o náhradách

Na náhradu podľa § 28 a na náhradu škody podľa § 29 sa vzťahujú osobitné predpisy,²²⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 31

Vojnová škoda

(1) Vojnová škoda je ujma na zdraví fyzickej osoby alebo škoda na veci, ktorá bola spôsobená zahraničnými ozbrojenými silami vrátane spojeneckých ozbrojených síl alebo vlastnými ozbrojenými silami vo vojnovom stave alebo v priamej súvislosti s ním, alebo v čase vojny alebo v priamej súvislosti s ňou.

(2) Za vojnovú škodu zodpovedá štát.

(3) O vojnovéj škode rozhoduje súd podľa osobitného predpisu.²³⁾

SIEDMA ČASŤ

ZODPOVEDNOSŤ ZA PORUŠENIE POVINNOSTÍ

Správne delikty

§ 32

Príslušný obvodný úrad môže uložiť pokutu do výšky 9 958 eur právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie, ktorá

- a) nesplní úlohy spojené s prípravou a so zabezpečovaním podpory obrany štátu podľa rozhodnutia príslušného obvodného úradu podľa § 18 ods. 1 písm. a),
- b) nespracuje plány ochrany alebo obrany stavieb a budov alebo nezabezpečí ich ochranu alebo obranu podľa § 18 ods. 1 písm. b),
- c) neumožní orgánom uvedeným v § 10 vykonať kontrolu svojej pripravenosti na plnenie úloh v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ pre potreby obrany štátu a nezúčastní sa na tejto kontrole podľa § 18 ods. 1 písm. c),

- d) neposkytne v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ ubytovanie príslušníkom ozbrojených síl, ozbrojených zborov, Hasičského a záchranného zboru a osobám, ktoré plnia úlohy hospodárskej mobilizácie, alebo neposkytne vecné prostriedky na plnenie úloh obrany štátu na základe rozhodnutia obvodného úradu podľa § 18 ods. 1 písm. d),
- e) nezabezpečí uskladňovanie, dopĺňovanie a ochraňovanie majetku štátu určeného na plnenie úloh potrebných na obranu štátu v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ podľa § 18 ods. 1 písm. e).

§ 33

(1) Pokutu právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie uloží príslušný obvodný úrad do jedného roka odo dňa, keď sa o porušení alebo nesplnení povinnosti podľa § 32 dozvedel, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď k porušeniu alebo nesplneniu tejto povinnosti došlo.

(2) Pri ukladaní pokuty sa prihliada najmä na závažnosť porušenia alebo nesplnenia povinnosti podľa § 32, na čas trvania protiprávneho konania, na mieru zavinenia a na okolnosti, za ktorých bola takáto povinnosť porušená alebo nesplnená.

(3) Príslušný obvodný úrad môže v rozhodnutí o uložení pokuty povinnému súčasne uložiť, aby vykonal opatrenia na nápravu protiprávneho stavu, za ktorého spôsobenie mu bola pokuta uložená. Na vykonanie týchto opatrení mu zároveň určí primeranú lehotu. Ak povinný v určenej lehote tieto opatrenia nevykoná, môže mu príslušný obvodný úrad uložiť ďalšiu pokutu až do výšky 33 193 eur.

(4) Pokuta je splatná do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bola uložená.

(5) Výnosy z pokút uložených za správne delikty sú príjmom štátneho rozpočtu.

(6) Na prejednávanie správnych deliktov podľa tohto zákona v prvom stupni je príslušný obvodný úrad podľa sídla právnickej osoby alebo miesta trvalého pobytu fyzickej osoby oprávnenej na podnikanie.

ÔSMA ČASŤ

SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Spoločné ustanovenia

§ 34

Na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní,²⁴⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 34a

(1) Zrušujú sa územné vojenské správy, ktorých územným obvodom je okres, okrem:

- a) Územnej vojenskej správy Banská Bystrica,
- b) Územnej vojenskej správy Bratislava IV, ktorej názov od 1. októbra 2003 je Územná vojenská správa Bratislava,
- c) Územnej vojenskej správy Košice II, ktorej názov od 1. októbra 2003 je Územná vojenská správa Košice,
- d) Územnej vojenskej správy Nitra,
- e) Územnej vojenskej správy Prešov,

- f) Územnej vojenskej správy Trenčín,
- g) Územnej vojenskej správy Trnava,
- h) Územnej vojenskej správy Žilina.

(2) K 31. decembru 2003 sa zrušuje

- a) Vyššia vojenská správa so sídlom v Bratislave,
- b) Vyššia vojenská správa so sídlom v Košiciach.

(3) Územné vojenské správy uvedené v odseku 1 písm. a) až h) sú územnými vojenskými správami podľa § 15.

§ 34b

Zrušuje sa Vyššia vojenská správa.

§ 34c

Územné vojenské správy sa zrušujú podľa osobitného predpisu.^{24a)}

Prechodné ustanovenia

§ 35

(1) Konania okresných vojenských správ a úradov vojenských správ, ktoré sa začali pred 1. marcom 2002 a do nadobudnutia účinnosti zákona sa neskončili, dokončia územné vojenské správy a vyššie vojenské správy zriadené podľa tohto zákona; v začatých konaniach sa pokračuje podľa tohto zákona, ak je to pre účastníka konania výhodnejšie, podľa osobitného predpisu.

(2) Práva a povinnosti vyplývajúce z pracovno-právnych vzťahov a obdobných pracovných vzťahov zamestnancov Úradu vojenskej správy so sídlom v Bratislave prechádzajú na Vyššiu vojenskú správu Bratislava, Úradu vojenskej správy so sídlom v Banskej Bystrici prechádzajú na Vyššiu vojenskú správu Banská Bystrica a Úradu vojenskej správy so sídlom v Košiciach prechádzajú na Vyššiu vojenskú správu Košice. Práva a povinnosti vyplývajúce z pracovnoprávných vzťahov a obdobných pracovných vzťahov zamestnancov doterajšej okresnej vojenskej správy prechádzajú na územnú vojenskú správu, ktorej územným obvodom bude územný obvod okresnej vojenskej správy.

(3) Ak sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používa pojem „úrad vojenskej správy“ alebo „okresná vojenská správa“, rozumie sa tým „vyššia vojenská správa“ a „územná vojenská správa“.

§ 35a

(1) Práva a povinnosti vyplývajúce zo štátnozamestnaneckých pomerov štátnych zamestnancov,²⁵⁾ ktorí k 30. septembru 2003 vykonávali štátnu službu v zrušených územných vojenských správach, prechádzajú od 1. októbra 2003 na tú územnú vojenskú správu (§ 34a ods. 1 a 3), v ktorej územnom obvode mali zrušené územné vojenské správy sídlo.

(2) Územná vojenská správa (§ 34a ods. 1 a 3) je zamestnávateľom podľa osobitného predpisu,²⁶⁾ ktorá je povinná uspokojiť nároky zamestnancov tých zrušených územných vojenských správ, ktoré mali v jej územnom obvode sídlo, ako aj uplatňovať nároky týchto územných vojenských správ.

(3) Práva a povinnosti vyplývajúce zo štátnozamestnaneckých pomerov štátnych zamestnancov,²⁵⁾ ktorí k 31. decembru 2003 vykonávali štátnu službu vo Vyššej vojenskej správe so sídlom v Bratislave a Vyššej vojenskej správe so sídlom v Košiciach, prechádzajú od 1. januára 2004 na Vyššiu vojenskú správu so sídlom v Banskej Bystrici.

(4) Vyššia vojenská správa so sídlom v Banskej Bystrici je zamestnávateľom podľa osobitného predpisu,²⁶⁾ ktorá je povinná uspokojiť nároky zamestnancov zrušenej Vyššej vojenskej správy so sídlom v Bratislave a Vyššej vojenskej správy so sídlom v Košiciach, ako aj uplatňovať nároky zrušených vyšších vojenských správ.

(5) Práva a povinnosti z majetkovoprávných vzťahov a iných vzťahov zrušených územných vojenských správ prechádzajú od 1. októbra 2003 na tú územnú vojenskú správu (§ 34a ods. 1 a 3), v ktorej územnom obvode mali zrušené územné vojenské správy sídlo.

(6) Práva a povinnosti z majetkovoprávných vzťahov a iných vzťahov zrušenej Vyššej vojenskej správy so sídlom v Bratislave a Vyššej vojenskej správy so sídlom v Košiciach prechádzajú od 1. januára 2004 na Vyššiu vojenskú správu so sídlom v Banskej Bystrici.

§ 35b

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2008

(1) Práva a povinnosti vyplývajúce zo štátnozamestnaneckých vzťahov štátnych zamestnancov, ktorí k 31. decembru 2007 vykonávali štátnu službu vo Vyššej vojenskej správe, prechádzajú od 1. januára 2008 na ministerstvo.

(2) Práva a povinnosti vyplývajúce z pracovnoprávných vzťahov zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme, ktorí k 31. decembru 2007 vykonávali verejnú službu vo Vyššej vojenskej správe, prechádzajú od 1. januára 2008 na ministerstvo.

(3) Nehnutelný majetok štátu, ktorý mala v správe Vyššia vojenská správa k 31. decembru 2007, prechádza od 1. januára 2008 do správy ministerstva.

(4) Hnutelný majetok štátu vrátane nehmotného majetku štátu, ktorý mala v správe Vyššia vojenská správa do 31. decembra 2007, prechádza od 1. januára 2008 do správy ministerstva.

(5) Pohľadávky a záväzky Vyššej vojenskej správy prechádzajú od 1. januára 2008 na ministerstvo.

(6) Práva a povinnosti Vyššej vojenskej správy z majetkovoprávných vzťahov a iných vzťahov vzniknuté do 31. decembra 2007 prechádzajú od 1. januára 2008 na ministerstvo.

(7) Konanie, v ktorom sa rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb, fyzických osôb oprávnených na podnikanie a právnických osôb, začaté Vyššou vojenskou správou do 31. decembra 2007, dokončí ministerstvo.

(8) O prechode správy majetku štátu, prechode práv a povinností z majetkovoprávných a iných vzťahov, o prechode záväzkov a pohľadávok je Vyššia vojenská správa povinná spísať s ministerstvom písomné protokoly.

§ 35c

Prechodné ustanovenie k úprave účinnej od 1. januára 2010

Na účely obrany štátu možno vyvlastniť aj pozemky, ktoré nie sú vo vlastníctve štátu a v správe ministerstva, ak sú zastavané stavbami pre obranu štátu, ktoré slúžia ozbrojeným silám a pred 1. januárom 2010 boli vo vlastníctve štátu a v správe ministerstva. Na účely obrany štátu možno

vyvlastniť alebo obmedziť vlastnícke práva aj k pozemkom, ktoré nie sú vo vlastníctve štátu a v správe ministerstva, ak sú nevyhnutné pre prístup k stavbám pre obranu štátu, ktoré slúžia ozbrojeným silám a pred 1. januárom 2010 boli vo vlastníctve štátu a v správe ministerstva; návrh na vyvlastnenie práv k takýmto pozemkom môže podať v mene štátu ministerstvo ako správca stavby pre obranu štátu najneskôr do 31. decembra 2014.

§ 36

Zrušovacie ustanovenie

Zrušujú sa:

1. zákon č. 40/1961 Zb. o obrane Československej socialistickej republiky v znení zákona č. 101/1964 Zb., zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia č. 17/1976 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z.,
2. vládne nariadenie č. 41/1961 Zb. o ubytovaní ozbrojených síl,
3. vládne nariadenie č. 42/1961 Zb. o vyvlastnení pre účely obrany v znení vládneho nariadenia č. 44/1963 Zb.

§ 37

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2002.

Rudolf Schuster v. r.

Jozef Migaš v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

- 1) Čl. 7 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.
- 1a) § 3 písm. b) zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 1b) § 27 ods. 10 zákona č. 69/2018 Z. z.
- 1c) § 2 písm. a) zákona č. 45/2011 Z. z. o kritickej infraštruktúre.
- 1d) § 4a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 198/1994 Z. z. o Vojenskom spravodajstve v znení zákona č. 69/2018 Z. z.
- 2) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 198/1994 Z. z. o Vojenskom spravodajstve.
- 3) Zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 4) Zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre.
- 5) § 9 zákona č. 321/2002 Z. z. o ozbrojených silách Slovenskej republiky.
- 6) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov.
- 7) Čl. 2 a 3 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu.
- 8) Čl. 102 ods. 1 písm. m) a čl. 119 písm. n) Ústavy Slovenskej republiky v znení ústavného zákona č. 90/2001 Z. z.
- Čl. 1 ods. 8, čl. 2 a 3 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. v znení ústavného zákona č. 566/2005 Z. z.
- § 10 zákona č. 321/2002 Z. z. v znení zákona č. 570/2005 Z. z.
- 8a) Zákon č. 569 /2005 Z. z. o alternatívnej službe v čase vojny a vojnového stavu.
- 9) Zákon č. 281/1997 Z. z. o vojenských obvodoch a zákon, ktorým sa mení zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 9a) § 125 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.
- 10) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 82/1994 Z. z. o štátnych hmotných rezervách v znení neskorších predpisov.
- 11) Zákon č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti.
- 11a) § 21 ods. 2 zákona č. 570/2005 Z. z. o brannej povinnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 11b) § 5 a 6 zákona č. 569/2005 Z. z. o alternatívnej službe v čase vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov.
- 11c) § 5 ods. 1 písm. b) zákona č. 346/2005 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov ozbrojených síl Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 11d) § 21 ods. 3 písm. a) až d), f) a k) zákona č. 570/2005 Z. z. v znení zákona č. 518/2007 Z. z.
- 11e) Napríklad zákon č. 570/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 569/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 11f) § 13 ods. 2 písm. c) zákona č. 570/2005 Z. z. v znení zákona č. 473/2009 Z. z.
- 12) Čl. 11 ods. 6 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z.
- 15c) § 7 ods. 3 zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení zákona č. 90/2005 Z. z.
- 15d) § 4a ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 198/1994 Z. z. v znení zákona č. 69/2018 Z. z.
- 16) § 6 zákona č. 570/2005 Z. z.

17) § 17 zákona č. 570/2005 Z. z.

18) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.

19) § 33 písm. d) zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

20) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 63/1993 Z. z. o štátnych symboloch Slovenskej republiky a ich používaní v znení neskorších predpisov.

20a) Zákon č. 321/2002 Z. z.

20aa) § 139b ods. 9 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.

20ab) § 108 až 116 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.

20ac) § 24 a 25 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

20ad) § 42 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon).

20ae) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov.

20af) § 6 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 304/1995 Z. z.

20ag) § 45a zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov.

21) § 4 písm. a), d), e) a f) zákona č. 414/2002 Z. z. o hospodárskej mobilizácii a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 274/1993 Z. z. o vymedzení pôsobnosti orgánov vo veciach ochrany spotrebiteľa.

22) Napríklad Zákonník práce, Občiansky zákonník.

23) Občiansky zákonník.

24) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

24a) Zákon č. 345/2012 Z. z. o niektorých opatreniach v miestnej štátnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

25) § 40, 122 a 124 zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

26) § 31 ods. 5 Zákonníka práce.

